

Warszawa, dn.23 września 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr hab. Andrzej ZOLL

RPO-514971-VI/05/Z

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Pan
prof. dr hab. Leszek Balcerowicz
Prezes Narodowego Banku Polskiego
Przewodniczący Komisji Nadzoru
Bankowego
WARSZAWA

Z nadsyłanych, przy skargach przez kredytobiorców, odpisów umów kredytu zawieranych przez banki wynika, że część banków stosując stopę zmienną oprocentowania narusza zasady określone w art. 76 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.). W umowach kredytu, w razie stosowania stopy zmiennej oprocentowania nie są określone w ogóle lub są określane bardzo ogólnie warunki, które upoważniają bank do zmiany oprocentowania kredytu, co działa (najczęściej) na niekorzyść kredytobiorców.

Problem ten Rzecznik Praw Obywatelskich podnosił już w 1991 i 1992 r. doprowadzając do wydania przez Sąd Najwyższy szeregu wyroków i podjęcia uchwał składów sędziów SN w tym uchwał w składzie rozszerzonym.

Przykładowo w uchwale SN z dnia 19 maja 1992 r. (sygn. akt III CZP 50/92) Sąd Najwyższy uznał, że postanowienia umowy kredytu bankowego w której przyjęto, że kredytobiorca jest uprawniony do zmiany stawek oprocentowania są bezskuteczne, jeżeli w umowie nie określono jednoznacznie konkretnych okoliczności, od których zmiana ta jest uzależniona,

W glosie do tej uchwały prof. W. Pyzioł pisał (OSP 1993 nr 6), że „do skuteczności klauzuli o zmiennym oprocentowaniu kredytu (...) konieczne jest (...) aby strony określiły w niej przesłanki (tj. stany faktyczne), których zaistnienie aktualizuje kompetencje banku do zmiany oprocentowania kredytu (w szczególności

jego podwyższenia) np. wzrost o określony procent stopy inflacji czy wzrost i jaki kredytu refinansowego,

Z kolei w uchwale SN z dnia 26 listopada 1991 r. (sygn. III CZP 121/91) wyrażono pogląd, że jeśli w umowie o terminowy wkład strony określiły kwotowo wysokość stopy procentowej i nie zastrzegły możliwości jej zmiany, to przez czas umowy nie wiążą uchwały Zarządu banku zmniejszające stopę oprocentowania, i inne.

Z ubolewaniem muszę stwierdzić, że nie dostrzegam działań Generalnego Inspektora Nadzoru Bankowego mających na celu doprowadzenie do tego aby wszystkie banki stosowały w pełni postanowienia art. 76 pkt 1 ustawy - Prawo bankowe, które to przecież zostały wprowadzone na skutek orzeczeń i uchwał Sądu Najwyższego.

Uprzejmie proszę Pana Prezesa o wydanie poleceń zajęcia się tym ważnym dla kredytobiorców problemem.

W oczekiwaniu na stanowisko Pana Prezesa

/-/